

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Filosofinis tekstas ir jo kalbinė raiška	Filologija 04 H	Filologijos	Klasikinės filologijos
Studijų būdas	Valandų skaičius	Studijų būdas	Valandų skaičius
paskaitos	-	konsultacijos	64
individualus	136	seminarai	-
Kreditų skaičius	5		

Dalyko anotacija

Kurso tikslas – atskleisti kalbinės filosofinių tekstų raiškos ypatumus, lavinti meninio antikinės filosofijos kūrinių vertimo įgūdžius. Filosofinio turinio raiškos klausimai susiejami su bendresnėmis teorinėmis tekstų supratimo, interpretacijos ir vertimo problemomis. Remiantis antikinės ir šiuolaikinės filosofijos pavyzdžiais, išryškunami skirtumai tarp filosofinio ir grožinės literatūros teksto, aptariama filosofinės terminijos specifika. Šiuolaikinių filosofijos, kalbotyros ir literatūrologijos teorijų kontekste nagrinėjami, be kitų, ir šie probleminiai aspektai: sąvokos ekstensija (apimtis) ir intensija (turinys); intensionalių sąvokų ryšys su kultūrine tradicija, šių sąvokų semantiniai spektrai ir jų platumas skirtingose kalbose; “neišverčiamos” kultūrinės realijos; filosofinių sąvokų intensionalumas ir su juo susiję vertimo sunkumai; semantinė filosofinių sąvokų evoliucija ir diachroniniai jų reikšmės pjūviai; formalioji ir dinaminė ekvivalencija filosofinių tekstų vertimo teorijoje ir praktikoje; filosofinių sąvokų kontekstualumas; vertinių anachronizmo grėsmė; retoriniai filosofinių tekstų bruožai, filosofinė žodžių bei reikšmių žaismo funkcija. Skyrium gvildenami iškiliųjų Antikos filosofų (Herakleito, Platono, Aristotelio, Plotino ir kt.) tekstų kalbinės raiškos ypatumai ir vertimo į naują kalbą sunkumai. Aptariama romėniškoji graikų filosofijos terminų vertimo tradicija, ypač pabrėžiant Cicerono įtaką.

Pagrindinė literatūra

1. Algra, K. et al. (Eds). *The Cambridge History of Hellenistic Philosophy*, Cambridge: Cambridge University Press, 2005.
2. Boundas, C. V. (Ed.). *Columbia Companion to Twentieth Century Philosophies*. New-York: Columbia University Press, 2007
3. Cavalli-Sforza, L. I. *Genes, People and Languages*. London: Penguin Books, 2001
4. Fortson, B.W. IV. *Indo-European Language and Culture*. Oxford: Blackwell Publishing, 2004
5. Kardelis, N. *Vienovės išvalga Platono filosofijoje*. Vilnius: Versus aureus, 2007
6. Ricoeur, P. *Egzistencija ir hermeneutika: Interpretacijų konfliktas*. Sudarė, iš prancūzų kalbos vertė ir įvadinį straipsnį parašė A. Sverdiolas. Vilnius: Baltos Lankos, 2001
7. Wilson, R. A.; Keil, F.C. *The Mit Encyclopedia of Cognitive Sciences*. Cambridge, Mass.-London: The Mit Press, 2001
8. Liddell H. G., Scott, R., Jones H. S., *Greek – English Lexicon*, Oxford: Clarendon Press, 1996.
9. Glare P. G. W., *Oxford Latin Dictionary*, Oxford: Clarendon Press, 1997.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	mokslo laipsnis	pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Naglis Kardelis	Dr.	doc.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Filosofinių išvalgų paralelės senovės graikų ir kinų mąstymo tradicijose (Herakleitas, Platonas, Yijing ("Permainų knyga"), Laozi), in: Kultūrologija. 2005, t. 12 : Rytai-vakarai : komparatyvistinės studijos IV, p. 205-218. 2. Egipto recepcija Herodoto istorijoje in: Literatūra 47(3), 2005, p. 33-52. 3. Literatūros kūrinių autorystė Graikijoje ir senovės Artimuosiuose Rytuose: filosofinis aspektas in :Literatūra 45(3), 2003, p. 39-48. 4. Vienovės išvalga Platono filosofijoje. Vilnius : Versus aureus, 2007

Patvirtinta fakulteto taryboje 2009.05.29, protokolo Nr.51

Dekanas doc.dr. Antanas Smetona

